T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/152
KARAR NO : 2026/224
KARAR TR : 04/05/2026

ÖZET: Davacıların dükkânının önüne konulan elektrik trafolarının kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile elektrik aydınlatma kutularının konulmasına dayanak projenin yalnızca dükkan önüne konulan elektrik aydınlatma kutularına ilişkin kısmının iptali istemi ile açılan davada, davalılardan Y. E. D. A. (YEDAŞ)'nin kamu kurum veya kuruluşu niteliği taşımaması nedeniyle davanın bu davalı bakımından, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1-G. A.
2-A. T. A.
Vekili : Av. V. U.
Davalılar : 1-Y. E. D. A. (YEDAŞ)
Vekilleri : Av. M. B. E.
Av. S. Y. K.
2-Çorum Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. E. B.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacılar vekili, müvekkili G. A. 'nun maliki olup, A. T. A. 'nun veteriner kliniği olarak işlettiği adresinde bulunan dükkanın önüne konulan elektrik trafolarının kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile elektrik aydınlatma kutularının konulmasına dayanak projenin yalnızca dükkan önüne konulan elektrik aydınlatma kutularına ilişkin kısmının iptali istemiyle, idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Çorum İdare Mahkemesi 14/07/2023 tarih ve E.2023/398, K.2023/589 sayılı kararı ile, iptali istenilen işlemlerinin tarih ve sayısının açıkça belirtilmediği gerekçesiyle, bu işlemlere yönelik açıkça iptal istemine yer verilerek ve dava konusunun duraksamaya yol açmayacak nitelikte açıkça ortaya konularak, Çorum Belediye Meclisinin 04/05/2012 tarih ve 89 sayılı kararı ile kabul edilen 1/5000 ölçekli nazım ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliklerinin de iptalinin istenilip istenilmediğinin açıkça belirtilerek, 2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanunu'nun 15. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (d) bendi gereğince kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde 3. maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açılmakta serbest olmak üzere dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin

3. Davacılar vekili tarafından yenilenen dava dilekçesi ile, Çorum Belediye Meclisinin 04/05/2012 tarih ve 89 sayılı kararı ile kabul edilen 1/5000 ölçekli nazım ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliklerinin ve adresinde bulunan dükkanın önüne konulan elektrik trafolarının plan değişikliği yapılarak kaldırılması istemiyle yapılan başvuruların reddine ilişkin işlemlerin iptalini istemiştir.

4. Çorum İdare Mahkemesi 28/08/2023 tarih ve E.2023/680, K.2023/638 sayılı kararı ile, dava dilekçesinde açık bir beyana yer verilmemiş olması sebebiyle, Çorum Belediye Meclisinin 04/05/2012 tarih ve 89 sayılı kararı ile kabul edilen 1/5000 ölçekli nazım ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliklerinin, yalnızca e ilişkin kısmının mı yoksa tamamının mı iptalinin istenildiği açık ve anlaşılır biçimde belirtilmesi suretiyle yeni bir dilekçe ile davanın yenilenmesi gerektiğinden, 2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanunu'nun 15. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (d) bendi gereğince kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde 3. maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açılmakta serbest olmak üzere dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

5. Davacılar vekili tarafından yenilenen dava dilekçesi ile, Çorum Belediye Meclisinin 04/05/2012 tarih ve 89 sayılı kararı ile kabul edilen 1/5000 ölçekli nazım ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planında yer alan yalnızca Çorum ili, Merkez ilçesi, Kunduzhan Mah., de kayıtlı taşınmaza ilişkin değişikliklerin ve müvekkillerden G. A. 'nun sahibi olduğu, eşi T. A. 'nun işlettiği adresinde bulunan dükkanın önüne konulan trafoların kaldırılması talepli başvuruların reddi yönündeki işlemlerin iptalini istemiştir.

6. Davalılardan Y. E. D. A. vekili 23/11/2023 tarihli cevap dilekçesinde, özel hukuk tüzel kişisi olduklarından davanın özel hukuk hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği belirtilmiş; 08/04/2024 tarihli bilirkişi itiraz dileççesinde davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğunu ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

7. Çorum İdare Mahkemesi 30/04/2024 tarih ve E.2023/799 sayılı kararı ile, yargı yolu itirazının reddine karar vermiştir.

8. Davalılardan Y. E. D. A. vekili tarafından, olumlu görev uyuşmazlığının çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 11/09/2024 tarih ve UY-2024/78436 sayılı kararı ile *"...davalı idare tarafından süresi geçtikten sonra verilen dilekçe ile yapılan görev itirazının süresinde olmadığı anlaşıldığından"* görev uyuşmazlığı çıkarılmasına yer olmadığına karar vermiştir.

9. Çorum İdare Mahkemesi 13/02/2025 tarih ve E.2023/799, K.2025/120 sayılı kararı ile, dava konusu aydınlatma kutularına ilişkin olarak, Çorum Belediyesince tesis edilen iş ve işlemlerin de iptalinin istenilip istenilmediği açıkça belirtilmediği ve dava konusu edilecek işlemler dilekçeye eklenmek suretiyle, 2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanunu'nun 15. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (d) bendi gereğince kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde 3. maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açılmakta serbest olmak üzere dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

10. Davacılar vekili tarafından yenilenen dava dilekçesi ile, müvekkillerden G. A.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin

'nun sahibi olduğu, eşi T. A. 'nun işlettiği Kunduzhan Mah. 10. Hürriyet Sok. No:19 Çorum adresinde bulunan Çorum ili, Merkez ilçesi, Kunduzhan Mah. de tapuya kayıtlı taşınmazın önüne konulan elektrik aydınlatma kutularının konulmasına dayanak/konu projenin yalnızca dükkan önüne konulan elektrik aydınlatma kutuları yönünden iptali ile dükkanın önüne konulan elektrik aydınlatma kutularının kaldırılması talepli başvurunun reddine ilişkin idari işlemlerin iptalini istemiştir.

11. Davalılardan Y. E. D. A. vekili, süresinde sunduğu cevap dilekçesinde, davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğunu ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

12. Çorum İdare Mahkemesi 23/05/2025 tarih ve E.2025/294 sayılı kararı ile, davada mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davalının yargı yoluna ilişkin itirazının reddine karar vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

> *"…Dava dosyasının incelenmesinden; davacılar tarafından, Çorum ili, Merkez ilçesi, Kunduzhan Mahallesi 10. Hürriyet Sk. No: 19 adresinde bulunan dükkanın önüne konulan elektrik trafolarının kaldırılması istemiyle yapılan başvurularının reddine ilişkin işlem ile elektrik aydınlatma kutularının (boxların) konulmasına dayanak/konu projenin yalnızca dükkan önüne konulan elektrik aydınlatma kutularına (boxlar) ilişkin kısmının iptali istemi ile açılan davada, davalı Yeşilırmak Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nce dava dosyasına sunulan 16.05.2025 havale tarihli dilekçesinde; davanın konusunun dağıtım varlıklarının kaldırılması istemli bir özel hukuk ihtilafı olduğu ve çözüm yerinin idari yargı değil özel hukuk yargısı olduğu ileri sürülmüşse de, dava konusu faaliyetin ve işlemin, kamu gücü kullanılarak resen (davacıların dahili olmadan) tesis edildiği anlaşıldığından, açılan davanın görüm ve çözümünün idare mahkemelerinin görev alanına girdiği sonucuna varılmıştır.*
>
> *Açıklanan nedenlerle; davalı idarenin görev itirazının reddine..."*

13. Mahkemenin görevlilik kararının, davalı Y. E. D. A. 'ye tebliğ edilip edilmediği dosya kapsamından anlaşılamamıştır.

14. Davalılardan Y. E. D. A. vekili, 03/12/2025 tarihli esasa ve bilirkişi raporuna ilişkin beyan dilekçesinde, yeniden davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğunu ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

15. **Çorum İdare Mahkemesi 17/12/2025 tarih ve E.2025/294 sayılı kararı** ile, davada *"...dava dosyasına sunulan 16/05/2025 tarihli dilekçesinde davanın konusunun dağıtım varlıklarının kaldırılması istemli bir özel hukuk ihtilafı olduğu ve çözüm yerinin idari yargı değil özel hukuk yargısı olduğu ileri sürülmüşse de, dava konusu faaliyetin ve işlemin, kamu gücü kullanılarak resen (davacıların dahili olmadan) tesis edildiği anlaşıldığından, açılan davanın görüm ve çözümünün idare mahkemelerinin görev alanına girdiği..."* mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davalının yargı yoluna ilişkin itirazının reddine karar vermiştir.

16. Davalılardan Y. E. D. A. vekili tarafından, olumlu görev uyuşmazlığının çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin

Başsavcılığı Talebi

17. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın açıldığı tarihte davalı mevkiinde bulunan YEDAŞ'ın kamu kuruluşu niteliği taşımayan özel hukuk tüzel kişisi niteliğinde olması karşısında, bu şirket bakımından idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan, davalı YEDAŞ yönünden uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği görüşüyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısmı şu şekildedir:

"…Davacılar tarafından. Çorum ili. Merkez ilçesi. Kunduzhan Mahallesi. 10. Hürriyet Sokak No: 19 adresinde bulunan dükkânın önüne konulan elektrik trafolarının kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile elektrik aydınlatma kutularının (boxların) konulmasına dayanak/konu projenin yalnızca dükkân önüne konulan boxlara ilişkin kısmının iptali istemiyle Çorum Belediye Başkanlığı ile YEDAŞ aleyhine açılan davada, davalı YEDAŞ tarafından görev itirazında bulunulmuş, itirazın reddi üzerine davalı vekili tarafından Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından adli yargı lehine olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebinde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Bilindiği gibi, Türkiye Elektrik Kurumu (TEK), elektrik sektöründeki yapının yeniden düzenlenmesi amacıyla 1970 yılında çıkarılan 1312 sayılı Kanun ile kurulmuş; özelleştirme politikaları çerçevesinde. Bakanlar Kurulunun 12.08.1993 tarihli ve 93/4789 sayılı kararı ile Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. (TEAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) adı altında iki ayrı İktisadi Devlet Teşekkülü olarak yeniden yapılandırılmış ve 1994 yılında tüzel kişiliklerine kavuşmuşlardır. Bu şirketler daha sonra. 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye (KHK) ekli listede Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgilendirilen "Teşekkül" olarak gösterilmişlerdir. Daha sonra, elektrik dağıtım ve perakende satış sektöründe rekabete dayalı bir ortamın oluşturulması ve gerekli reformların yapılabilmesi amacıyla dağıtım bölgeleri baz alınarak kamu mülkiyetindeki elektrik işletmelerinin yeniden yapılandırılması suretiyle elektrik enerjisi dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesine karar verilmiş ve TEDAŞ 02.04.2004 tarihli ve 2004/22 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK) Kararı ile özelleştirme kapsam ve programına alınmıştır. Türkiye, dağıtım bölgeleri yeniden belirlenerek 21 dağıtım bölgesine ayrılmış, şirketlerle TEDAŞ arasındaki hisse devri sözleşmeleri 31.08.2013 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır.

Bu bağlamda Çorum, Ordu, Amasya ve Sinop illerindeki elektrik enerjisi dağıtım hizmetleri 06.11.2009 tarihli ihaleyi kazanan YEDAŞ'a devredilmiş, böylece davalı şirketin devir ve dava tarihi itibarıyla kamu kurumu yani idare olma vasfını kaybederek, özel şirket statüsüne dönüştüğü anlaşılmıştır. Bu itibarla, davalı şirketin özel hukuk tüzel kişisi sıfatında bir tereddüt bulunmamaktadır.

Olayda, davacının dükkânının önüne konulan elektrik trafolarının kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile boxların konulmasına dayanak/konu projenin yalnızca dükkân önüne konulan boxlara ilişkin kısmının iptali istemiyle dava açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasında: "a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, / b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan mıhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, / c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar." idari dava türleri olarak sayılmış olup kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin

Buna göre, davanın açıldığı tarihte davalı mevkiinde bulunan YEDAŞ'ın kamu kuruluşu niteliği taşımayan özel hukuk tüzel kişisi niteliğinde olması karşısında, bu şirket bakımından idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan, davalı YEDAŞ yönünden uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşünülmektedir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 28.11.2022 tarihli ve 2022/516 Esas. 2022/634 Karar sayılı kararında da benzer hususların vurgulandığı görülmektedir.

KARAR : Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar verildi."

18. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcılığının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

19. Danıştay Başsavcısı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...İdarî yargının görev alanını belirleyen temel kanun olan İdarî Yargılama Usûlü Kanununun 2. maddesinde "idarî işlemler", idarî eylemler" ve "idarî sözleşmeler"den dolayı açılacak iptal ve tam yargı davaları idarî dava türleri arasında sayılmak suretiyle bu davaların idarî yargının görev alanında bulunduğuna işaret edilmekle birlikte "idarî işlem", idarî eylem" ve "idarî sözleşme" tanımına yer verilmediğinden, bu kavramların içeriğine hangi işlem, eylem ve sözleşmelerin girdiğinin içtihaden belirlenmesi zorunludur. Bu itibarla, kamu hizmeti gören özel hukuk tüzel kişilerinin kamu hizmetleriyle ilgili işlemlerinin idarî işlem sayılıp sayılmayacağının bilimsel ve yargısal içtihatlar nazara alınarak belirlenmesi gerekmektedir.

İdare hukuku öğretisinde ve Danıştay kararlarında "idarenin işlemi" ve "idarî işlem" ayrımı yapılmakta olup idarenin herhangi bir özel hukuk kişisi gibi hareket etmek suretiyle egemenlik yetkisi (kamu gücü) kullanmadan özel hukuk alanında tesis ettiği işlemlerinden doğan uyuşmazlıkların adlî yargı mercilerince çözümleneceği açıktır. Başka bir anlatımla, bu tür işlemler idarenin işlemi olmasına karşın "idarî işlem" olmadıkları için idarî yargının görev alanının dışında kalırlar. Aynı şekilde özel hukuk tüzel kişilerinin işlemlerinin tamamının özel hukuk işlemi olduğu yönündeki genellemeler de doğru değildir. İdarenin her işlemi idarî işlem olmadığı gibi bütün idarî işlemlerin kamu tüzel kişileri tarafından tesis edilmesi de zorunlu olmadığından, özel hukuk tüzel kişisi olup da kamu hizmeti yapanlar, bu hizmetleri yerine getirirken kamu tüzel kişisi gibi hareket ederek kamu gücü kullanmak suretiyle karşı tarafın rızasını aramaya gerek olmadan hukuk aleminde yenilik doğuran irade açıklamasında bulunmaları durumunda idare hukuku kurallarına tâbi olurlar. İdarî işlem tesis etme yetkisi tanınan özel hukuk tüzel kişilerince tesis edilen idarî işlemlerin yargısal denetiminin idarî yargı mercilerince yapılacağı Danıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarıyla kabul edildiği gibi Fransız Danıştayı da bir kamu gücü ayrıcalığının uygulanmasına dayalı işlemlerin özel hukuk tüzel kişileri tarafından tesis edilmiş olsa bile idarî işlem niteliğinde olduğuna ve bunlardan kaynaklanan uyuşmazlıkların idarî yargı mercilerince çözümleneceğine karar vermiştir. (31/07/1942 tarihli Monpeurt, 13/01/1961 tarihli Magnier, 08/06/1988 tarihli Gradone kararları)

"Kamu hizmetlerine şu ya da bu ölçüde doğrudan doğruya katılan bütün özel örgütler, tamamen özel hukuk rejimine tâbî olmakla birlikte, kamusal yetkiler kullanarak yaptıkları işlem ve eylemler konusunda, kamu hukuku ilke ve kurallarına ve idare yargısına tâbi tutulurlar." (Lütfi DURAN, İdare Hukuku Ders Notları, 1982, s.344-345).

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin

"Türksat A.Ş.'nin şirket statüsünde kurulmuş olması ve 406 sayılı Kanun'da özel hukuk kurallarına tâbi olduğunun belirtilmesi, kamusal yetki kullandığı ölçüde idare hukuku kurallarının uygulanmasından bağışıklık kazandırmayacaktır. Bu durum, Türksat A.Ş.'nin rutin faaliyetlerinin yürütülmesinde, personel istihdam rejiminde ve benzeri hususlarda özel hukuk kurallarının uygulanmasına engel değildir." (Ali D. ULUSOY, Yeni Türk İdare Hukuku, 2019, s. 211)

"Adlî-idarî yargı görev ayrımının kıstaslarının neler olduğu mer'i mevzuatımızda düzenlenmemiştir. Ancak, doktrinde kabul edilen bazı kıstaslar mevcuttur. Bu kıstaslardan biri de, maddî olaya uygulanacak kanunun niteliğidir. Eğer uyuşmazlık konusu olaya uygulanması gereken kanun, kamu hizmetlerinin ihdas ve yürütülmesi ile ilgiliyse bu davanın idarî yargıda görülmesi gerekir." (Aydın H. TUNCAY, Orhan ÖZDEŞ, Recep BAŞPINAR, Yüzyıl Boyunca Danıştay, 1968, s. 652)

Bilimsel görüşler ile adlî yargı-idarî yargı ayrımına ilişkin yüksek mahkeme kararları birlikte değerlendirildiğinde, kamu hizmeti yapmakla görevlendirilen özel hukuk tüzel kişilerinin bu hizmetleri yerine getirirken tesis ettikleri işlemler hakkında uygulanacak hukukî rejimin tespiti açısından idare işlevinin belirleyici olduğu, idare işlevine ilişkin ayırıcı kıstasların; kamu gücü ve kamu hizmeti olduğu, idarî karar alma yetkisiyle donatılmış olmalarına karşılık, gerek statüleri ve gerekse teşkilatlanmaları ve yönetimleri bakımından özel hukuk tüzel kişisi olup da, kamu hizmeti görenlerin, bu hizmetleri yerine getirirken kamu gücü kullanmaları veya olaya ilişkin mevzuatın, kamu hizmetlerinin ihdas ve yürütülmesi ile ilgili olması hâlinde bu işlemlerinin idare hukuku kurallarına tâbi olduğu ve idarî yargının görev alanı içinde yer aldığı sonucuna varılmaktadır.

Bu itibarla, özel hukuk tüzel kişisi tarafından tesis edilmiş olsa da bir hukukî işlemin idarî işlem olup olmadığının belirlenebilmesi için işlemin tesisi sırasında özel hukuk tüzel kişisi tarafından uygulanan mevzuatın kamu hizmetinin yürütülmesine ilişkin olup olmadığının, kamu gücü ayrıcalığından yararlanılıp yararlanılmadığının tespiti gerekir. Bir başka ifadeyle işlemi tesis edenin özel hukuk tüzel kişisi olması, sadece bu sebeple işlemi özel hukuk işlemi haline getirmeyeceğinden, işlemin hukukî mahiyeti değerlendirilmelidir.

Kamu hizmetlerinin tamamının Devlet ve diğer kamu tüzel kişilerince yerine getirildiği dönemlerde özel hukuk tüzel kişilerinin idarî işlem tesis etmesi ve idarî davalarda davalı mevkiine alınması söz konusu olamazdı. Bu nedenle idarî işlem tanımı yapılırken organik kıstas esas alınmak suretiyle işlemin Devlet ve diğer kamu tüzel kişilerinden biri tarafından tesis edilmiş bulunması idarî işlemin zorunlu unsuru olarak kabul edilirdi.

İmtiyaz sözleşmeleri ve özelleştirmeye ilişkin Anayasal ve kanunî düzenlemeler uyarınca tekel niteliğindeki bazı kamu hizmetlerinin sunumunun işletme hakkının belirli bir süreyle özel hukuk tüzel kişilerine devredilmesi, yap-işlet-devret modeli çerçevesinde bazı yatırım ve hizmetlerin kamunun gözetim ve denetimi altında özel hukuk tüzel kişilerince yerine getirilmesinin benimsenmesi ve ekonomik kolluk işlemlerinin bir kısmının mevzuatla özel hukuk tüzel kişilerine bırakılması üzerine kamu hizmetlerini bu usûllerle yerine getiren özel hukuk tüzel kişilerine kamu gücü kullanarak idarî işlem tesis etme yetkisi verilmesi nedeniyle idarî işlemin tanımında organik kıstas zorunlu unsur olmaktan çıkmıştır.

Ekonomik gelişmelere bağlı olarak yaşanan bu hukukî değişimler sonucunda özel hukuk tüzel kişilerinin hiç bir suretle idarî işlem tesis edemeyeceğine ilişkin kabûlün artık geçerliliğinin kalmadığı bilimsel ve yargısal içtihatlarla ortaya konulduğundan, özel hukuk alanına ilişkin işlemlerinin adlî yargıda dava edilebileceği konusunda tereddüt bulunmayan elektrik dağıtım şirketlerinin, idarenin gözetim ve denetiminde, kamu gücü kullanarak tesis ettiği işlemlerin fonksiyonel anlamda idarî işlem olması nedeniyle bu işlemlerin hukukî denetiminin idarî yargı mercilerince yapılması gerekmektedir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda, piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin faaliyetlerinde uymaları gereken usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği kurala bağlanmış, bu kurala dayanılarak hazırlanan "Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği" ile üretim faaliyetinde bulunmak isteyen tüzel kişilerin, önlisans başvurularında uygulanacak usul ve esaslar belirlenmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin

Yukarıda metnine yer verilen mevzuat hükümleri de dikkate alındığında, Uyuşmazlık Mahkemesinin E:1999/1, K:1999/11 sayılı kararında belirtilen gerekçelere benzer şekilde, görülmekte olan davada da, idare hukuku alanına ilişkin bulunan "Elektrik Piyasası" mevzuatı ile önceden düzenlenmiş objektif kurallara göre yapılan değerlendirme sonucunda re'sen ve tek yanlı biçimde tesis edilen işlemlerin tüm unsurları bakımından idarî işlem niteliği taşıdığı, elektrik dağıtım şirketlerinin özel hukuk tüzel kişisi olmasının, bu şirketlerin, sınırları ve çerçevesi kamu hukuku alanındaki mevzuat ile belirlenmiş olan ve idarî usûl ve esaslara göre tesis edilen işlemlerinin, idarî niteliğini ortadan kaldırmayacağı, bu itibarla, davanın görüm ve çözümünde idarî yargı merciinin görevli olduğu açıktır.

Bu doğrultuda, davalı Elektrik Dağıtım Şirketinin, davacıların maliki oldukları ve işlettikleri dükkanın önüne konulan elektrik trafolarının kaldırılması istemi ile yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile elektrik aydınlatma kutularının konulmasına dayanak projenin yanlızca dükkan önüne konulan elektrik aydınlatma kutularına ilişkin kısmının iptali istemi ile yapılan başvuru üzerine tesis edilen işlem özel hukuk hükümlerine göre değil, Kanun ve Yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun gözetim ve denetiminde kendisine tanınan kamu gücünü kullanarak, karşı tarafın rızasını aramadan tesis edildiğinden, fonksiyonel anlamda "idârî işlem" niteliğinde olup, iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümü idârî yargının görev alanına girmektedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği düşünülmektedir. "

III. İLGİLİ HUKUK

20. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı"* başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde şu düzenlemeye yer verilmiştir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

21. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 04/05/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalılardan Y. E. D. A. vekilinin anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde anılan davalı yönünden olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin

B. Esasın İncelenmesi

22. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

23. Dava, davacıların dükkânının önüne konulan elektrik trafolarının kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile elektrik aydınlatma kutularının konulmasına dayanak projenin yanlızca dükkan önüne konulan elektrik aydınlatma kutularına ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

24. Elektrik dağıtım faaliyeti, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu öncesinde TEDAŞ tarafından gerçekleştirilmekte iken, 4628 sayılı Kanun uyarınca, dağıtım sektörünün, EPDK tarafından verilen dağıtım lisanslarıyla bölgesel tekeller olarak işletilmesi öngörülmüştür. 17/03/2004 tarihinde Yüksek Planlama Kurulunun 2004/3 sayılı kararıyla onaylanarak yürürlüğe giren *"Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi"* ile elektrik dağıtım ve üretim alanları için özelleştirme girişimi başlatılarak özelleştirme uygulamalarına dağıtım sektöründen başlanacağı belirtilmiş, Strateji Belgesindeki eylem planına uygun olarak Özelleştirme Yüksek Kurulunun 02/04/2004 tarihli ve 2004/22 sayılı kararıyla TEDAŞ, özelleştirme programına alınmıştır.

25. Bu kapsamda, söz konusu Yüksek Planlama Kurulu kararı ekinde yer alan dağıtım bölgelerinin şirketleştirilmesi tamamlanarak TEDAŞ'ın hissedarı olduğu ve dağıtım, perakende satış hizmeti yürüten 20 dağıtım şirketi oluşturulmuştur. TEDAŞ ile %100 hisselerine sahip olduğu 20 elektrik dağıtım şirketi arasında dağıtım varlıklarının işletilmesine yönelik idarî sözleşme niteliğine sahip *"İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi"* imzalanmış ve Özelleştirme Yüksek Kurulunun 07/11/2005 tarihli ve 2005/125 sayılı kararıyla da, sermayesinin %100'ü TEDAŞ'a ait olan ve elektrik dağıtım bölgelerinde dağıtım lisansı ile TEDAŞ'ın uhdesinde bulunan dağıtım sisteminin işletme hakkına sahip olan veya ileride sahip olacak dağıtım şirketlerinin hisselerinin blok olarak satış yöntemi ile özelleştirilmesine karar verilmiştir.

26. Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun 27/09/2012 tarih ve 28424 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 12/09/2012 tarih ve 4019 sayılı Kurul Kararı ile, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin dağıtım şirketleri tarafından 01/01/2013 tarihinden itibaren ayrı tüzel kişilikler altında yürütülmesine ilişkin hazırlanan, *"Dağıtım Ve Perakende Satış Faaliyetlerinin Hukuki Ayrıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar"* kabul edilerek, dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin 01/01/2013 tarihinden itibaren ayrı tüzel kişilikler altında yürütülmesine karar verilmiştir.

27. Bu bağlamda, 29/12/2010 tarihinde Ç. Y. E. D. A. Genel Müdürlüğü Samsun'da kurulmuş, Çorum, Ordu, Amasya ve Sinop illerinde elektrik dağıtım faaliyeti yürütmeye başlamıştır. Daha sonra EPDK'nın dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin ayrıştırılması düzenlemesi doğrultusunda, Ç. Y. E. P. A. , perakende hizmetlerini 26/02/2013'ten itibaren Y. E. P. A. çatısı altında, dağıtım faaliyetlerini ise Y. E. D. A. olarak sürdürmeye başlamıştır. Böylece

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin

davalı şirketin devir ve dava tarihi itibariyle kamu kurumu yani idare olma vasfının olmadığı, özel şirket statüsünde olduğu anlaşılmıştır. Bu itibarla davalı şirketin özel hukuk tüzel kişisi sıfatında bir tereddüt yoktur.

28. İdari yargıda husumet kamu düzenindendir ve kendisine karşı dava açılan taraf, idare olmalıdır. Yani idari davalarda, davalı her zaman idaredir. Buna göre, davanın açıldığı tarihte davalı mevkiinde kamu tüzel kişiliği niteliğini haiz olmayan Y. E. D. A. 'nin olması karşısında, bu davalı bakımından idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek imkânsız olduğundan, uyuşmazlığın davalılardan Y. E. D. A. ile ilgili kısmının özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi ve çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

29. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile, Çorum İdare Mahkemesince davalılardan Yeşilırmak Elektrik Dağıtım Anonim Şirketine yönelik olarak verilen 17/12/2025 tarih ve E.2025/294 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Çorum İdare Mahkemesince davalılardan Yeşilırmak Elektrik Dağıtım Anonim Şirketine yönelik olarak verilen 17/12/2025 tarih ve E.2025/294 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

04/05/2026 tarihinde, Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

K A R Ş I O Y

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin

Dava, davacıların dükkanının önüne konulan elektrik trafosunun kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile elektrik aydınlatma kutularının konulmasına dayanak projelerin yalnızca dükkan önüne konulan elektrik aydınlatma kutularına ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda, piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin faaliyetlerinde uymaları gereken usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği kurala bağlanmış, bu kurala dayanılarak hazırlanan *"Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği"* ile üretim faaliyetinde bulunmak isteyen tüzel kişilerin, önlisans başvurularında uygulanacak usul ve esaslar belirlenmiştir.

Mevzuat hükümleri ve Uyuşmazlık Mahkemesinin E.1999/1, K.1999/11 sayılı kararında belirtilen gerekçelere benzer şekilde, görülmekte olan davada da, idare hukuku alanına ilişkin bulunan *"Elektrik Piyasası"* mevzuatı ile önceden düzenlenmiş objektif kurallara göre yapılan değerlendirme sonucunda re'sen ve tek yanlı biçimde tesis edilen işlemlerin tüm unsurları bakımından idari işlem niteliği taşıdığı, elektrik dağıtım şirketlerinin özel hukuk tüzel kişisi olmasının, bu şirketlerin, sınırları ve çerçevesi kamu hukuku alanındaki mevzuat ile belirlenmiş olan ve idari usul ve esaslara göre tesis edilen işlemlerinin, idari niteliğini ortadan kaldırmayacağı, bu itibarla, davanın görüm ve çözümünde idari yargı merciinin görevli olduğu açık olduğundan, davalı Elektrik Dağıtım Şirketinin, davacıların maliki oldukları ve işlettikleri dükkanın önüne konulan elektrik trafolarının kaldırılması istemi ile yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile elektrik aydınlatma kutularının konulmasına dayanak projenin yanlızca dükkan önüne konulan elektrik aydınlatma kutularına ilişkin kısmının iptali istemi ile yapılan başvuru üzerine tesis edilen işlem özel hukuk hükümlerine göre değil, Kanun ve Yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun gözetim ve denetiminde kendisine tanınan kamu gücünü kullanarak, karşı tarafın rızasını aramadan tesis edildiğinden, fonksiyonel anlamda *"İdarî işlem"* niteliğinde olup, iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümü idârî yargının görev alanına girmektedir.

Bu nedenle; uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xy6TBMY - YMCee1P - 14LpD1m - 61m7aw= ile erişebilirsin